

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

242. Quanta ad hoc ex jure naturæ, & divino requiratur scientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

Quesitio 235. Quid hac in re dicendum de demoniacis ita à dæmone possessis, & arietatis, ut non sit iis liberum à motibus incongruis abstinere, & ita sepe privatis usurrationis, ut nesciant, quid agant?

Respondeo: cùm in ordine ad iusciendos Ordines, quin etiam clericatum incurritur irregularitas perpetua non nisi à Papa dispensabilis, etiam quoad regulares, quod quis vel semel à dæmone fuerit possellus c. maritum d. 33. Suar. de censuris. l. 6. d. 51. c. 13. n. 3. tales non ordinati antecedenter erunt in Prælatos ineligibiles. Pass. n. 12. secus est de antecedenter jam ordinatis, hi enim in suscepitis Ordinibus ministrare, adeoque & in Prælatos eligi possunt, si sint ab infirmitate aut dæmone liberati; quod tamen non præsumitur nisi probetur c. communiter. q. 2. Suar. loc. cit. scđ. 1. unde talis Eleætus in Prælatum, si fiat oppositio contra ejus liberationem, debet eam probare, & nisi per annum, vel ad arbitrium per discretionem Superioris comprobatis fuerit liberatus, confirmari non poterit. Si à nullo contradicente confirmetur ejus electio, hæc erit valida, si verè est liberatus Pass. n. 13.

Quesitio 236. Quid dicendum de Epileptis?

Respondeo: hi non ordinati sunt perpetuè irregulares & ineligibiles, etiam si sanati sint, nec possunt promoveri ad ordines, aut eligi ad Prælaturas sine dispensatione Papæ. Suar. & Pass. ll. cit. ordinati tamen, si rarius cadant, puta in mensa semel sine inconditis vocibus, eligi poterunt, multoq[ue] magis si morbo hoc liberati sint. c. in tuis literis. Suar. l. c. nu. 6. Bonac. d. 7. q. 2. p. 2. nu. 22. Sylv. V. corpore vitiati n. 5. Pass. loc. cit. Ad probandum autem sanitatem ab hoc morbo sufficiunt 30. dies, ut habetur c. in tuis literis. 7. q. 2.

Quesitio 237. An igitur electio horum infirmorum sit ipso jure nulla?

Respondeo negativè, quia nullus est in iure textus irritans ipso jure, seu facto talium electionem; Est tamen de jure reprobanda, dum constat de tali defectu. Pass. cit. cap. 25. num. 329. quin etiam dum moraliter certò non constat ipsi infirmo, se ratione infirmitatis non posse exequi partes prælatura & muneric non solum validè, sed & licet, utpote non intrusus, sed à Deo vocatus admittit prælaturam & officium. Pass. num. 331.

Quesitio 238. Quid si igitur post confirmationem superveniat Prælato infirmitas rediens illum inhabilem ad gubernandum, an renetur renunciare, vel Superioris tenentur illum ab officio amovere?

Respondeo negativè: siquidem Episcopis ægrotis, quin & Parochis dantur Coadjutores. c. Script. c. cum percusso. c. præsentium. c. qualiter 7. q. 1. & c. ex parte. de Cler. ægrot. & c. i. de parochis. Idem dicendum de Prælatis regul. præsertim Generalibus, eos nequaquam ob solam infirmitatem, etiam dum in eam ex culpa inciderunt (modo ea talis non sit, ob quam mereantur privati) privandos, esse officio, censet Pass. num. 332.

Quesitio 239. An conferri possit beneficium ei, qui post susceptum Clericatum contraxit vitium corporis, ratione cuius est irregularis?

Respondeo: posse talèm promoveri ad beneficium, cujus exercitium vitium illud non impedit, non tamen ad beneficium, cujus exercitium impeditur tali vitio; irregularitas enim ex defectu corporis superveniens ordinato solum impedit exercitium illius Ordinis, ad quod reddit vitiatum inhabilem; ergo etiam illius solum beneficii consecutionem impedit debet, ad cuius exercitium inhabilis factus est. Castrop. loc. cit. n. 2. citans Azor. p. 2. l. 6. c. 4. q. 14. Suar. de cens. d. 51. s. 2. num. 18. Garc. p. 7. c. 12. num. 19. Nihilominus cùm omnibus beneficiis annexa sit obligatio recitandi horas, si quis ob vitium corporis v. g. cæcitatem redditus est inhabilis ad hauc recitationem, et si Ordinibus initiatus sit, non poterit obtinere beneficium. Castrop. ibidem. citans Less. lib. 2. cap. 34. dub. 25. num. 130. Garc. ubi ante num. 21.

Quesitio 240. An semel morbosus, præsumatur laborare eodem morbo, si probet se esse sanatum, adeoque qui semel repulsus est ratione morbi, non possit amplius eligi, nisi se probet sanatum, & consequenter repulso facta ab una Ecclesia faciat fidem quoad aliam Ecclesiam?

Respondeo affirmativè: de morbis diu durabilius, & qui ex natura sua solent esse habituales. Abb. in c. cùm inter num. 7. ibidem. Gloss. & And. apud Pass.

PARAGRAPHVS II.

De Scientia & gradu Magisterii
requisitis ad beneficium
obtinendum.

Quesitio 241. Num requiratur in promovendo ad beneficia literarum Scientia?

Respondeo affirmativè: impossibile enim est, ut carens literis sacræ aptus sit officiis, ut dicitur c. illiteratos. dist. 3. c. 6. ubi Gelas. Papa æquiparat illiteratos cæcis, uti Gregor. X. æquiparat illos infantibus in c. ult. detemp. ord. in 6. Lott. l. 2. q. 50. n. 1. 5. & 6. Porro alii sunt illiterati simpliciter, qui & propriè illiterati dicuntur, qui non ex toto rude ad literas altiores proiecti non sunt, ut Seneca de benef. l. 5. q. 13. Alii penitus illiterati, qui nullas aut modicas literas sciunt, non ruruntque tamen legere & scribere in vulgari, ut Rebuff. de pacif. poss. num. 262. Lott. loc. cit. n. 12.

Quesitio 242. In genere quanta ex jure naturæ & divino requiratur Scientia, ut quis ad Prælaturam, beneficium, vel officium Ecclesiast.

*clericisticum eligi, vel etiam quocunque
altius modo promoveri possit?*

Respondeo: necessaria est tanta scientia, & rerum agendarum notitia, quanta requiritur ad prudenter exequendum officium, ad quod quis promovetur, D. Thom. in addit. ad 3. p. q. 36. a. 2. Abb. in c. cum in cunctis. de elect. & alii ibid. Peyr. loc. cit. q. 2. t. 2. n. 11. citans Menoch. Gonet. Paris. &c. ita ut tam eligentes carentem hanc scientiam, quam ipse Electus conscientius hujus si defecat: consentiendo electioni peccent mortaliter. Suar. de cens. d. 51. s. 1. Garc. de benef. p. 7. c. 7. n. 25. Miran. in manual. Prelator. regn. tom. 2. q. 4. a. 2. Porro censebitur hanc requisita Scientia sufficiens adhuc, dum Praelatus novit prudenter uti Vicariorum & ministrorum operam & auxilio in adimplendo munere suo, valeatque aliquo modo de eorum auxiliis judicare. Pass. cit. c. 25. n. 18.

*Questio 243. Quanta scientia requiratur
jure Ecclesiastico universaliter pro omni be-
neficio Ecclesiastico?*

Respondeo: tanta, quanta requiritur ad primam tonsuram hoc est ut sciat rudimenta fidei, dein legere & scribere Trid. sess. 23. a. 4. Less. de just. l. 2. c. 34. n. 129. Sigism. de Bon. de Elect. dub. 60. n. 6. Garc. & Pass. loc. cit. Porro loquendo de electione vel promotione ad officium sufficiet, posse legere & scribere in isto idiomate, quod necessarium est ad exercitium istius officii. Loquendo autem de officio non importante exercitium aliquius Ordinis, sed merè jurisdictionis, & gubernationis, ut est officium Abbatissæ, Rectoris vel Superioris in ordine laicorum, opus non est scire latine, nisi forte specialia statuta id requirant. Sed neque id opus est respectivè ad officium importans exercitium Ordinis alicuius, ubi in ministeriis & functionibus Ecclesiasticis non est usus lingua lingua v. g. in Græcia, Armenia &c. secùs est in Ecclesia latina. Pass. n. 20. & seq.

*Questio 244. Quanta requiratur scien-
tia ad obtinendum beneficium simplex?*

Respondeo: si non habet annexum Ordinem illum vel servitum præter scientiam, quæ præcisè necessaria est ad primam tonsuram, requiritur aliqualis major notitia Sacramentorum, & aliqualis intelligentia lingua latina (intellige respectu Ecclesia latina) ut apres quis sit ad recitandum officium divinum, etiæ non efficiens plus proficiendi. Castrop. to. 2. t. 13. d. 4. p. 6. num. 9. Garc. loc. cit. n. 8. Pass. n. 40. ait etiam Lott. l. 2. q. 50. num. 14. citans pro hoc c. accepimus. de stat. & qualit. & sic decisum dicens: in una Amerina ju-
riſ. 1. Julii 1616. frustra objici illiteraturam clero primæ tonsuræ ab Episcopo ad beneficium simplex promoto, eo quod defectus iste literaturæ in illo sit dispensabilis ab Episcopo. idque procedere, etiam non intelligat horas Canonicas, ad quarum recitationem tenetur, pro quo citat Nav. de horis Can. c. 13. num. 11. & 12. quod ipsum tamen limitat Lott. ibid. n. 49. dum ait; quod, cum recitatio vel psallimodia horarum non consistat solam in pronunciatione vel cantu, sed etiæ in intellectu literali verborum, necesse esse, ut ad hoc habeat scientiam, etiæ alias perfectè horas non intelligat.

2. Si vero habet annexum Ordinem sacram,

requiritur major doctrina, majorisque scientia spes, & in specie scientia illa, quæ necessaria est ad Ordinem illum recipiendum Garc. loc. cit. n. 11. citans Hojed. Azor. Gon. Requiriturque Trident. sess. 23. c. 13. ad Subdiaconatum, & Diaconatum, ut quis sit instructus in literis, & iis, quæ ad exequendum Ordinem pertinent, & c. 14. ad presbyteratum, ut quis idoneus sit ad docendum ea, quæ omnibus necessaria sunt ad salutem, & administranda Sacra menta. Quo decreto stante juxta Fagn. in c. cum in cunctis. jam promoveri nequeunt ad presbyterarum parum scientes, qui tamen sunt dociles & apti ad docendum, ut docuit Innoc. nequidem dispensativè, & ex magna causâ (ut Innoc. declarant Abb. & Host.) cum Episcopi in hoc decreto Concilii dispensare nequeant, ne quidem ex magna causâ. Porro dum de beneficio simplici queritur, quod simul & Ordinem, & administrationem annexam haber, adeoque Scientia necessaria in promovendo ab Ordine, & administratione mensuram recipere deber, hoc faciendum est discrimen, ut quæ ad Ordinem spectat, exigatur actu, quæ vero ad administrationem, saltum requiritur aptitudine Lott. loc. cit. n. 54.

*Questio 245. Quæ scientia requiratur ad
dignitates, & Canonicatus, non habentes ju-
risdictionem, aut curam animarum?*

Respondeo: requiri majorem quandam quam præcisè necessaria est ad Ordinem dignitatem, vei Canonicatus annexum, eo quod munus seu dignitas industria depositat, à Canonicis in Capitulo dandum sit Consilium. Pass. n. 39. citans Menoch. de arbit. c. 425. n. 25. Abb. & c. Lott. l. 2. q. 50. n. 52. & 53. ubi etiam quod major requiratur ideo scientia in Canonicis Cathedrali quam Collegiate, & hinc in examine ad Canonicatus Cathedralis semper disquiri, num promovendus ultra grammaticam ulterius ita proficeret, ut suo consilio aliquando juvare possit Ecclesiam, ne ut dicebat Roderic. Zamoren. Episcopus in suo speculo p. 2. c. 17. contingat ad Capitulum duci oves & boves. Verum maturitas & capacitas dandi consilium non est de essentia Canonicatus, cum esse quis possit Canonicus absque eo, quod vocem habeat in Capitulo.

*Questio 246. Quæ scientia requiratur
ad beneficia curam animarum annexam ha-
bentia, maxime parochialia?*

Respondeo: requiri ut tales sciatis inter peccata distingue, Evangelii declarare, Sacramenta rite administrare Trid. sess. 24. c. 18. de reform. Nav. in c. 1. de penit. & remiss. adeoque major in iis requiritur scientia, quam in simplice sacerdote, utpote qua consistit non in sola doctrina Evangelii populo recte expoundenda, sed & in distinguendo lepram à lepra, id est, peccatum à peccato. Lott. cit. n. 54. citans Gouz. Gl. 4. num. 72. Staphil. de Expositi. forma. 6. nu. 2. necesse tamen non est, ut deluper contenta in libris sic memoria teneat, ut de illis exempli differere possit, & tuto respondere, sed sufficiat ea esse instructum facultate, ut in libris sciatis quarere, invenire & intelligere veritatem in hoc puncto necessariorum Lott. n. 55. & 56. citans Gouz. Gl. 4. n. 82. & 83. Innoc. in c. cum in cunctis. n. 1. Butrio ibid. n. 10. Abb. n. 4. Host. n. 10.